ISSN: 2586-923X E-ISSN: 2630-0362

JMND
Journal of MCU NakhonDhat
วารสารมหาจุฬานาครทรรศน์

ปีที่ 11 ฉบับที่ 7 (กรกฎาคม) : Vol.11 No.7 (July 2024)
https://so03.tci-thaijo.org/index.php/JMND
pp: 70-78

บทความวิจัย : Research article

การส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นแก่ประชาชน ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลศรีวิชัย อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี*

PROMOTING PARTICIPATION IN LOCAL POLITICS FOR PEOPLE IN THE SIWICHAI SUBDISTRICT A DMINISTRATIVEORGANIZATION, PHUNPHIN DISTRICT, SURAT THANI PROVINCE

สมชาย บุญสำราญ* และ กันตภณ หนูทองแก้ว
Somchai Bumsamran* and Kantaphon Nuthongkaew
คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย นครศรีธรรมราช ประเทศไทย
Faculty of Social Sciences, Mahamakut Buddhist University, Nakhon Si Thammarat, Thailand
*Corresponding author E-mail: som36951@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาระดับการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นแก่ประชาชนองค์การบริหารส่วนตำบลศรีวิชัย อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี 2) เพื่อศึกษาแนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นแก่ประชาชนตำบลศรีวิชัย อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ใช้วิธีวิจัยแบบผสมผสาน วิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 331 คน การวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 5 คน สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัย พบว่า 1) การส่งเสริมการการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล ศรีวิชัย อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ย พบว่า ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลศรีวิชัย อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีการนำระดับการมีส่วนร่วมการส่งเสริมการการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นโดยรวมทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านความคิดร่วมกัน ($\bar{x}$ = 4.28, S.D. = 0.66) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านดำเนินการวางแผน ($\bar{x}$ = 4.17, S.D. = 0.55) ส่วนด้านตัดสินใจ ($\bar{x}$ = 3.99, S.D. = 0.62) มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด แนวทางการส่งเสริมการการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลศรีวิชัย อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ของประชาชน ผ่านรูปแบบที่เรียกว่า CDPE MODEL กล่าวคือ 1) C หมายถึง Consultation (การปรึกษาหารือ คือ การมีส่วนร่วมกันคิดและให้ความคิดเห็นกับ องค์การบริหารส่วนตำบล ในการดำเนินงานโครงการตามแผนพัฒนาชุมชน มีส่วนร่วมสนับสนุนช่วยเหลือการดำเนินงาน), 2) D หมายถึง Decide (การตัดสินใจ), 3) P หมายถึง Plan (การวางแผน) 4) E หมายถึง Evaluate (การประเมิน คือ การตรวจสอบ)

คำสำคัญ: การส่งเสริม, การมีส่วนร่วม, การเมืองท้องถิ่น

Abstract

The objectives of this research are 1) To study the level of promoting participation in local politics; To the people of Sriwichai Subdistrict Administrative Organization, Phunphin District, Surat

* Received June 23, 2024; Revised July 3, 2024; Accepted July 11, 2024

Thani Province 2) To study ways to promote participation in local politics for the people of Sriwichai Subdistrict, Phunphin District, Surat Thani Province Use a mixed methods research method. Quantitative research methods collected data from people living in the area of Sriwichai Subdistrict Administrative Organization, Phunphin District, Surat Thani Province. The sample group consisted of 333 people. Statistics used included frequency, percentage, mean, and standard deviation. Qualitative research Use the in-depth interview method. from 5 key informants and content analysis The research results found that 1) Promoting participation in local politics of the Siwichai Subdistrict Administrative Organization, Phunphin District, Surat Thani Province, in all 4 areas, is at a high level. When considering each aspect by ordering the average from highest to lowest, it was found that the collaborative thinking aspect ($\bar{x}$ = 4.28, S.D. = 0.66) had the highest mean, followed by the planning operations aspect ($\bar{x}$ = 4.17, S.D. = 0.55.) As for the decision-making aspect ($\bar{x}$ = 3.99, S.D. = 0.62), it has the lowest average. 2) Guidelines for promoting participation in local politics of the Siwichai Subdistrict Administrative Organization, Phunphin District, Surat Thani Province, of the people through a format called CDPE. MODEL, that is, 1) C means Consultation (consultation is thinking together Participation in thinking and giving opinions to Subdistrict Administrative Organization in implementing the project according to the community development plan Participate in supporting and helping operations), 2) D means Decide (decision making), 3) P means Plan (planning) 4) E means Evaluate (evaluation is checking)
Keywords: Promotion, Participation, Local Politics

บทนำ

ปัจจุบันประเทศไทยมีความตื่นตัวค่อนข้างสูงในการมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยเฉพาะการมีส่วนร่วมในการปฏิรูปการเมืองที่กำลังเกิดขึ้นของภาคประชาชนที่ต้องการเห็นการเมืองและสังคมเกิดความเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ดีขึ้น เอื้อประโยชน์ต่อผู้ด้อยโอกาสมากขึ้น และสร้างสรรค์สังคมให้เกิดความเท่าเทียม อีกทั้งรัฐบาลปัจจุบันต้องแก้ไขปัญหาความเห็นที่แตกต่างในเรื่องรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 เพื่อให้คนไทยได้มีรัฐธรรมนูญที่เป็นประชาธิปไตยมากขึ้น โดยยึดรูปแบบการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และไม่แก้ไขในหมวดพระมหากษัตริย์ (สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี, 2566) โดยคำแถลงนโยบายของนายกรัฐมนตรีคนปัจจุบันรัฐมนตรีมีความสอดคล้องกับหมวด 5 หน้าที่ของรัฐ และหมวด 5 แนวนโยบายแห่งรัฐตามรัฐธรรมนูญไทย ตลอดจนยุทธศาสตร์ชาติ พุทธศักราช 2561-2580 เป็นแผนการพัฒนาประเทศที่กำหนดกรอบและแนวทางการพัฒนาให้หน่วยงานของรัฐทุกภาคส่วนต้องทำตาม และเป็นนโยบายของรัฐบาลการบริหารในรูปแบบของการกระจายอำนาจ (ผู้ว่า CEO) เพื่อสร้างประสิทธิภาพในการบริหารงานในแต่ละจังหวัดและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนที่แตกต่างกันในแต่ละพื้นที่ให้ลุล่วงไปได้ด้วยดี (สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี, 2566) โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การมีส่วนร่วมของประชาชนถือเป็นหัวใจหรือเป็นองค์ประกอบที่ขาดมิได้ ซึ่งมีการกำหนดให้ผู้บริหารท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่นต้องเป็นตัวแทนของประชาชน ซึ่งมาจากการมีส่วนร่วมของประชาชนผ่านกระบวนการเลือกตั้ง นอกจากนั้นยังกำหนดให้ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานและตรวจสอบการ ทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมีเป้าหมายให้การทำงานของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนได้ตรงจุด แก้ปัญหาได้รวดเร็ว สร้างความโปร่งใส รวมทั้งเป็นวิธีการที่ช่วย เสริมสร้างความเข้มแข็งของ

ชุมชน ความเป็นเจ้าของชุมชน และเสริมสร้าง ประชาธิปไตยท้องถิ่น ดังนั้น การปกครองส่วนท้องถิ่นจึงต้องมุ่งเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชน เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์การเกิดขึ้นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คือ เป็นรากฐานของการพัฒนาประชาธิปไตยนั่นเอง ถือเป็นประโยชน์ของประชาชนรากหญ้าทำให้เข้าใกล้การบริหารการปกครองส่วนท้องถิ่น ด้วยการมีสิทธิร่วมตัดสินใจ ตรวจสอบ รับฟัง นโยบายของการปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างใกล้ชิด (องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, 2566)

ความต้องการของประชาชนหรือชุมชนในท้องถิ่นเนื่องจากองค์การบริหารส่วนตำบลศรีวิชัย มีงบประมาณและพนักงานเป็นของตนเองอีกทั้งกฎหมายยังกำหนดอำนาจหน้าที่ให้องค์การบริหารส่วนตำบลศรีวิชัย สามารถบริหารงานได้ด้วยความอิสระ เช่น การบริหารงานทั่วไป การบริหารงานบุคคล การบริหารงานคลัง รวมทั้งมีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบลศรีวิชัย ให้มากที่สุด ดังนั้น การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลศรีวิชัยจะมีประสิทธิภาพหรือไม่นั้น ย่อมขึ้นอยู่กับการจัดการ หรือการบริหารทรัพยากรบุคคลของเทศบาลและขึ้นอยู่กับประชาชน ในท้องถิ่นเอง ที่จะต้องเข้าไปมีส่วนร่วมในการบริหารงานหรือติดตามผลงานขององค์การบริหารส่วนตำบลศรีวิชัย หากประชาชนไม่เข้าไปมีส่วนร่วมในการบริหารงานหรือติดตามผลงานแล้ว อาจจะทำให้เกิดปัญหาได้ เช่น ประชาชนไม่ได้รับความสะดวกในการติดต่อประสานงานหรือได้รับความเดือดร้อนในด้านการบริการสาธารณะ สาธารณูปโภคการแก้ปัญหาไม่ตรงตามความต้องการของประชาชน ประชาชนขาดจิตสำนึกในหน้าที่ของตน เป็นต้น

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการทำวิจัยเกี่ยวกับการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองขององค์การบริหารส่วนตำบลศรีวิชัย อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งและถอดถอนผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกท้องถิ่นที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย การเปิดให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลข่าวสารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อาทิเช่น ศูนย์ข้อมูลข่าวสาร และรายงานผลการ ดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทำให้สิทธิประชาชนสามารถเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นได้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารงาน การรับฟัง ความคิดเห็นจากประชาชนก่อนการดำเนินโครงการที่มีผลกระทบต่อวิถีชีวิตของประชาชน รวมทั้งการลงประชามติท้องถิ่นก็เป็นสิ่งสำคัญที่องค์กรปกครองการบริหารส่วนท้องถิ่นจะต้องยึดถือเป็นสำคัญ เพื่อต้องการทราบถึงระดับการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นแก่ประชาชนขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่น และทราบถึงแนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นแก่ประชาชน ตำบลศรีวิชัย อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นแก่ประชาชน ขององค์การบริหารส่วนตำบลศรีวิชัย อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี

2. เพื่อศึกษาแนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นแก่ประชาชน ตำบลศรีวิชัย อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้มีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. รูปแบบการวิจัย เป็นการวิจัยแบบผสมผสานวิธี (Mix Methodology Research) ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ และการวิจัยเชิงคุณภาพ ได้ศึกษาตัวแปรอิสระ ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ อาชีพ และตัวแปรตาม ได้ศึกษาการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นแก่ประชาชนขององค์การบริหารส่วนตำบลศรีวิชัย อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ประกอบด้วย 4 ด้าน (พระมหาสำราญ นนฺทพุทฺธิ (ทะสูนย์), 2559) ได้แก่ 1) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมด้านความคิดร่วมกัน 2) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมด้านตัดสินใจ 3) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมด้านดำเนินการวางแผน และ 4) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมด้านติดตามประเมินรับผลประโยชน์

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง/ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ 1) การวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนที่ประชาชนขององค์การบริหารส่วนตำบลศรีวิชัย จำนวน 2,372 คน กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 331 คน (องค์การบริหารส่วนตำบลศรีวิชัย, 2566) กำหนดกลุ่มตัวอย่างด้วยตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie, R. V. & Morgan, D. W., 1970) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 331 คน ใช้เทคนิคการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น โดยใช้แต่ละชั้นเป็นตัวแบ่งชั้นภูมิกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละชั้นตามสัดส่วน แล้วใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบสะดวก (Convenience Sampling) และตามดุลยพินิจ (Judgment Sampling) (สุจินต์ ธรรมชาติ, 2548) ของผู้วิจัยด้วยการแจกแบบสอบถาม 2) การวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (key informant) กำหนดการเลือกกลุ่มตัวอย่าง ด้วยการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ประกอบด้วย 1) ตัวแทนประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลศรีวิชัย อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี 2) ตัวแทนผู้บริหารองค์กรในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลศรีวิชัย อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี 3) ตัวแทนบุคลากร/เจ้าหน้าที่ ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลศรีวิชัย อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี และ 4) นักวิชาการในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลศรีวิชัย อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี รวม 5 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์เชิงลึก โดยมีกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยโดยแบ่งเป็น 2 ส่วน ได้แก่ ตัวแปรอิสระ คือ ปัจจัยส่วนบุคคล เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ อาชีพและตัวแปรตาม คือ การส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นแก่ประชาชนขององค์การบริหารส่วนตำบลศรีวิชัย อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยเชิงปริมาณ จากกลุ่มตัวอย่างด้วยการแจกแบบสอบถามและเก็บกลับด้วยตนเอง สำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพ ได้สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญและบันทึกข้อมูลเพื่อนำไปวิเคราะห์

5. สถิติที่ใช้ในการวิจัยและการวิเคราะห์ข้อมูล การวิจัยเชิงปริมาณ ได้ใช้ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพ ได้วิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนา

ผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง “การส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นแก่ประชาชน ขององค์การบริหารส่วนตำบลศรีวิชัย อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี” นั้น พอสรุปได้ ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1.1 จำแนกตามเพศ พบว่า ประชาชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง มีจำนวนทั้งสิ้น 214 คน คิดเป็นร้อยละ 64.26 และเป็นเพศชาย มีจำนวนทั้งสิ้น 119 คน คิดเป็น ร้อยละ 35.74

1.2 จำแนกตามอายุ พบว่า ประชาชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลศรีวิชัย อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีอายุ 18-30 ปี จำนวน 106 คน คิดเป็นร้อยละ 31.83 มีอายุ 31-40 ปี จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 22.22 อายุ 41-50 ปี จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 18.62 อายุ 50-60 ปี จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 14.41 มีอายุ 61 ปีขึ้นไป จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 12.92 น้อยที่สุด ตามลำดับ

1.3 จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ประชาชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วน ตำบลศรีวิชัย อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีการศึกษาระดับปริญญาตรี มีจำนวนทั้งสิ้น 128 คน คิดเป็นร้อยละ 38.44 รองลงมา คือ มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีจำนวนทั้งสิ้น 57 คน คิดเป็นร้อยละ 17.12 ระดับประถมศึกษา มีจำนวนทั้งสิ้น 52 คน คิดเป็นร้อยละ 15.62 ระดับสูง กว่าปริญญาตรี มีจำนวนทั้งสิ้น 35 คน

คิดเป็นร้อยละ 10.50 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. จำนวนทั้งสิ้น 32 คน คิดเป็นร้อยละ 9.61 ส่วนการศึกษาระดับอนุปริญญา/ปวส. มีจำนวนทั้งสิ้น 29 คน คิดเป็นร้อยละ 8.71 ตามลำดับ

1.4 จำแนกตามอาชีพ พบว่า ประชาชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลศรีวิชัย อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ประชาชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ประกอบอาชีพ ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว มีจำนวนทั้งสิ้น 74 คน คิดเป็นร้อยละ 25.23 รองลงมา คือ ประกอบอาชีพ รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ มีจำนวนทั้งสิ้น 74 คน คิดเป็นร้อยละ 22.22 ประกอบอาชีพกลุ่มอื่น ๆ มีจำนวนทั้งสิ้น 58 คน คิดเป็นร้อยละ 17.42 ประกอบอาชีพนักเรียน/นักศึกษา มีจำนวนทั้งสิ้น 42 คน คิดเป็นร้อยละ 12.61 ประกอบอาชีพพ่อบ้าน/แม่บ้าน มีจำนวนทั้งสิ้น 40 คน คิดเป็นร้อยละ 12.01 ส่วนประกอบอาชีพเกษตรกร/รับจ้าง มีจำนวนทั้งสิ้น 35 คน คิดเป็นร้อยละ 10.51 ตามลำดับ

1.5 จำแนกตามรายได้ต่อเดือน พบว่า ประชาชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลศรีวิชัย อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีรายได้ต่อเดือน ต่ำ กว่า 10,000บาท จำนวน 179 คน คิดเป็นร้อยละ 53.75 มีรายได้ต่อเดือน 10,001-15,000 บาท จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 24.02 มีรายได้ต่อเดือน 15,001-20,000 บาท จำนวน 43 คน คิด เป็นร้อยละ 12.91 มีรายได้ต่อเดือน 20,000 บาทขึ้นไป จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 9.32 น้อย ที่สุด ตามลำดับ

1.6 จำแนกตามสถานภาพ พบว่า ประชาชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลศรีวิชัย อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีสถานะสมรส จำนวน 181 คน คิดเป็นร้อยละ 54.35 สถานะสมรสแบบแยกกันอยู่ จำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 23.12 สถานะคู่สมรสเสียชีวิตแล้ว จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 14.42 ส่วนสถานะอื่น ๆ จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 8.11 น้อยที่สุด ตามลำดับ

2. ผลการวิเคราะห์การส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วน ตำบลศรีวิชัย อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนแบบมาตรฐาน ประกอบด้วย 1) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมด้านความคิดร่วมกัน 2) ส่งเสริมการมีส่วนร่วม ด้านตัดสินใจ 3) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมด้านดำเนินการวางแผน 4) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมด้านติดตาม ประเมิน รับผลประโยชน์ 7 พบว่า ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลศรีวิชัย อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีการนำระดับการมีส่วนร่วมการส่งเสริมการการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นโดยรวมทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ด้านความคิดร่วมกัน ($\bar{x}$ = 4.28, S.D. = 0.66) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านดำเนินการวางแผน ($\bar{x}$ = 4.17, S.D. = 0.55) ส่วนด้านตัดสินใจ ($\bar{x}$ = 3.99, S.D. = 0.62) มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

อภิปรายผล

การศึกษาวิจัยเรื่อง “การส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนขององค์การบริหารส่วนตำบลศรีวิชัย อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี” ผู้วิจัยนำผลที่พบจากการวิจัยมาอธิบายเชื่อมโยงทฤษฎี แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. การส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนขององค์การบริหารส่วนตำบลศรีวิชัย อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ดังนี้

ผลการศึกษาการนำระดับการมีส่วนร่วมการส่งเสริมการการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นโดยรวมทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับมาก มีค่าแปรผล อยู่ในระดับมากอภิปรายได้ว่า สอดคล้องกับผลการวิจัยของ รัฐกูล เสนารา ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนต่อมาตรการควบคุมโรคโควิด-19 ในอำเภอภูเวียง จังหวัดขอนแก่น” ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนในอำเภอภูเวียง จังหวัดขอนแก่นมีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับมาก แนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมือง พบว่า ด้านการตัดสินใจ ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วม

ในการประชุม ด้านการดำเนินงาน ควรใช้โซเชียลมีเดียเพื่อแจ้งข่าวสาร ด้านการรับผลประโยชน์ ควรประชาสัมพันธ์การใช้แอพพลิเคชั่นหมอชนะและไทยชนะ ด้านการติดตามและประเมินผล ควรมีการชี้แจงข้อมูลที่ถูกต้องให้ประชาชนได้รับทราบสอดคล้องกับผลการวิจัยของ กมล เข็มนาจิตร์ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองส่วนท้องถิ่น ขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดเพชรบูรณ์” ผลการวิจัย พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองส่วนท้องถิ่นขององค์การบริหาร ส่วนตำบลจังหวัดเพชรบูรณ์ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (รัฐกูล เสนารา, 2559); (กมล เข็มนาจิตร์, 2557) และไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ฐิติมา อุดมศรี ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองส่วนท้องถิ่น: กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบล ในคลองบางปลากด อำเภอพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ” ผลการวิจัย พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองส่วนท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในคลองบางปลากดอยู่ในระดับปานกลาง (ฐิติมา อุดมศรี, 2553) และไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ฐานิต เฉลิมช่วง ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในระดับเทศบาล จังหวัดฉะเชิงเทรา” ผลการวิจัย พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ฐานิต เฉลิมช่วง, 2559)

2. แนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนขององค์การบริหารส่วนตำบลศรีวิชัย อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ดังนี้

การปรึกษาหารือ คือ การมีส่วนร่วมกันคิดและให้ความคิดเห็นกับ องค์การบริหารส่วนตำบล ในการดำเนินงานโครงการตามแผนพัฒนาชุมชน มีส่วนร่วมสนับสนุนช่วยเหลือการดำเนินงานของเทศบาล มีส่วนร่วมในการดูแลสาธารณะประโยชน์ของชุมชน ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในทุกกระบวนการของการแต่งตั้งในรูปของคณะกรรมการต่าง ๆ เมื่อประชาชนได้รับมอบหมายให้กรรมการต่าง ๆ ก็จะรับรู้ปัญหาได้อย่างชัดเจนก็จะให้ความร่วมมือในการทำงาน เสนอการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี

การตัดสินใจ คือ ประชาชนเข้าร่วมประชุมเสนอปัญหาความต้องการของชุมชน แล้วจัดกิจกรรมของกลุ่มต่าง ๆ ในพัฒนาชุมชนมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางเพื่อแก้ไขปัญหาของชุมชน เพื่อให้เกิดการพัฒนาของชุมชนมีส่วนร่วมในการแสดงความเห็นคัดค้านหรือโต้แย้งอย่างมีเหตุผล เมื่อคณะกรรมการชุมชนตัดสินใจเลือกโครงการที่ไม่ตรงกับการพัฒนาชุมชน จากนั้นจัดให้มีการประชาคมให้ประชาชนได้เสนอความต้องการของชุมชนเพื่อแผนปฏิบัติการเพื่อกำหนดการใช้จ่ายในงบประมาณประจำปีต่อไป เป็นการจะลงพื้นที่ไปสอบถามชุมชนตามหมู่บ้านใครอยากได้อะไรก็ เสนอแนะมาแล้วนำมาเข้าแผนทำโครงการให้ส่วนมากเป็นความคิดเห็นจากประชาชนตัดสินใจ

การวางแผน คือ มีการวางแผนกับชุมชน สามารถนำกิจกรรมหรือโครงการต่าง ๆ ของการพัฒนาชุมชนไปใช้ในชีวิตประจำวันได้รวมทั้งได้รับอำนวยความสะดวกในการดำเนินชีวิตร่วมกันในชุมชน สามารถนำความรู้ที่ได้รับแก้ปัญหาในชุมชนได้อย่างยั่งยืน ภายใต้การดำเนินงานของ องค์การบริหารส่วนตำบล ต้องสร้างความเป็นกลางและความโปร่งใสในการทำงาน

การประเมิน คือ ผลการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ได้แก่ ได้เปิดโอกาสให้มีความคิดเห็นในช่องทางต่าง ๆ เช่น ตู้แสดงความคิดเห็น ทางออนไลน์มีเดีย Facebook การเสนอความคิดเห็นให้องค์การบริหารส่วนตำบลศรีวิชัยทราบ ที่องค์การบริหารส่วนตำบลศรีวิชัย เปิดเอาไว้ประชาชนมีส่วนร่วมในการประเมินคอย ตรวจสอบได้เต็มที่และเป็นผู้ที่ตรวจสอบที่ดีที่สุด

องค์ความรู้ใหม่

จากการวิจัยเรื่อง “แนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนขององค์การบริหารส่วนตำบลศรีวิชัย อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี” ผู้วิจัยได้สรุปองค์ความรู้ CDPE MODEL

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ใหม่แนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ขององค์การบริหารส่วนตำบลศรีวิชัย อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี

คือ C Consultation หมายถึง การปรึกษาหารือ คือ การมีส่วนร่วมกันคิดและให้ความคิดเห็นกับองค์การบริหารส่วนตำบล ในการดำเนินงานโครงการตามแผนพัฒนาชุมชน มีส่วนร่วมสนับสนุนช่วยเหลือการดำเนินงานของเทศบาล มีส่วนร่วมในการดูแลสาธารณะประโยชน์ของชุมชน ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในทุกกระบวนการของการแต่งตั้งในรูปของคณะกรรมการต่าง ๆ เมื่อประชาชนได้รับมอบหมายให้กรรมการต่าง ๆ ก็จะรับรู้ปัญหาได้อย่างชัดเจนก็จะให้ความร่วมมือในการทำงาน เสนอการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี D Decide หมายถึง การตัดสินใจ คือ ประชาชนเข้าร่วมประชุมเสนอปัญหาความต้องการของชุมชน แล้วจัดกิจกรรมของกลุ่มต่าง ๆ ในพัฒนาชุมชนมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางเพื่อแก้ไขปัญหาของชุมชน เพื่อให้เกิดการพัฒนาของชุมชนมีส่วนร่วมในการแสดงความเห็นคัดค้านหรือโต้แย้งอย่างมีเหตุผล เมื่อคณะกรรมการชุมชนตัดสินใจเลือก โครงการที่ไม่ตรงกับการพัฒนาชุมชน จากนั้นจัดให้มีการประชาคมให้ประชาชนได้เสนอความต้องการของชุมชนเพื่อแผนปฏิบัติการเพื่อกำหนดการใช้จ่ายใน P (Plan) หมายถึง การวางแผน คือ มีการวางแผนกับชุมชน สามารถนำกิจกรรมหรือโครงการต่าง ๆ ของการพัฒนาชุมชน ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้รวมทั้งได้รับอำนวยความสะดวกในการดำเนินชีวิตร่วมกันในชุมชน สามารถนำความรู้ที่ได้รับแก้ปัญหาในชุมชนได้อย่างยั่งยืน ภายใต้การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ต้องสร้างความเป็นกลางและความโปร่งใสในการทำงาน E (Evaluate) หมายถึง การประเมิน คือ ผลการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ได้แก่ ได้เปิดโอกาสให้มีความคิดเห็นในช่องทางต่าง ๆ เช่น ตู้แสดงความคิดเห็น ทางออนไลน์มีเดีย Facebook การเสนอความคิดเห็นให้องค์การบริหารส่วนตำบลศรีวิชัยทราบ ที่องค์การบริหารส่วนตำบลศรีวิชัย เปิดเอาไว้ประชาชนมีส่วนร่วมในการประเมินคอยตรวจสอบได้เต็มที่และเป็นผู้ที่ตรวจสอบที่ดีที่สุด

สรุป/ข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนขององค์การบริหารส่วนตำบลศรีวิชัย อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี มี ดังนี้ 1) ด้านความคิดร่วมกัน พบว่า จัดให้มี อาสาสมัครกลุ่มต่าง ๆ เช่น อาสาสมัครประจำชุมชน อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน จิตอาสาและอาสาชุมชน จะทำให้การพัฒนาชุมชน ไม่ว่าจะโครงการรูปแบบไหน ก็จะเกิดประโยชน์สูงสุดในชุมชน เทศกาลแต่ละปีจะร่วมกลุ่มช่วยกันพัฒนา ตัดหญ้า ทำความสะอาดในชุมชนในพื้นที่ เป็นงานวันเด็ก แห่เทียนเข้าพรรษา ออกพรรษา เป็นต้น ในการร่วมกิจกรรม คือ เวลาที่มีกิจกรรมเข้ามาจะเป็นของ คณะกรรมการส่วนใหญ่ มีประธาน มีกรรมการ มีที่ปรึกษา แต่ละคนจะมีตำแหน่ง ประชาชนชาวบ้าน จะเข้ามามีส่วนร่วมก็ที่เข้าร่วมส่วนชาวบ้านจะเป็นการเกรงอกเกรงใจในการร่วมงาน 2) ด้านการมีส่วนรวมในการตัดสินใจ จากการสัมภาษณ์ พบว่า โดยรวมแล้ว ทางผู้บริหารให้ประชาชนได้เสนอความต้องการของชุมชนให้เกิดมีความเข้มแข็ง มีระเบียบ การวางแผน การกำหนดนโยบายต่าง ๆ ของชุมชน ปัญหาต่าง ๆ ร่วมคิด ร่วมกันตัดสินใจในการแก้ไขปัญหา ฐานะที่เป็นหน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่ในการให้บริการประชาชนให้สะดวก งบประมาณจะจัดการให้ด่วนถ้าไม่มีงบประมาณก็อาจจะรองบประมาณเข้ามาระยะประมาณ 1 ปี รอเข้าแผนรอ งบประมาณใหม่ ถ้าเร่งด่วนจริงไม่เกินงบประมาณทางเทศบาล จะจัดการให้ในทันทีเพื่อจะให้บรรเทาความเดือดร้อนของประชาชน 3) ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ พบว่า ตามระเบียบราชการที่มีให้เบิกจ่ายได้ ในรูปแบบของ เบี้ยเลี้ยง และเงินค่าตอบแทนในการปฏิบัติงาน สร้างความเป็นกลางและความโปร่งใสในการทงาน เห็นประโยชน์ส่วนร่วมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน อันไหนที่เป็นประโยชน์ชุมชนก็จะเสนอต่อองค์การบริหารส่วนตำบลศรีวิชัย ไม่ว่าจะเป็น หลอดไฟแสงสว่าง สาธารณูปโภค ถนน ไฟฟ้า น้ำประปา ท่อระบายน้ำ สนามกีฬา เลี้ยงโค ไก่ เป็ด ที่ชาวบ้านเดือดร้อนจะนำสนอ กับสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลให้นำเรื่องเข้าอนุมัติกับสภาองค์การบริหารส่วนตำบลศรีวิชัย 4) ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล พบว่า ได้เปิดโอกาสให้มีความคิดเห็นในช่องทางต่าง ๆ เช่น ตู้แสดงความคิดเห็น ทางออนไลน์มีเดีย Facebook การเสนอความคิดเห็นให้องค์การบริหารส่วนตำบลศรีวิชัยทราบ ที่องค์การบริหารส่วนตำบลศรีวิชัยเปิดเอาไว้ประชาชนมีส่วนร่วมในการประเมินคอย ตรวจสอบได้เต็มที่และเป็นผู้ที่ตรวจสอบที่ดีที่สุด ที่จริงแล้วส่วนใหญ่ประชาชนจะเป็นพนังงานบริษัท ถ้ามีการประชุมครั้งต่อไปประธานคณะกรรมการชุมชนก็จะแจ้งให้ประชาชนทราบและให้ประชาชน แสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย 1) ส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้นำชุมชน ผู้นำบริหารและประชาชนทั่วไปมีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ ระเบียบ กฎหมาย ที่เกี่ยวกับการพัฒนา องค์การบริหารส่วนตำบล และเข้ามามีบทบาทของการพัฒนาชุมชน 2) สนับสนุนส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในโครงการต่าง ๆ ที่องค์การบริหารส่วนตำบลได้จัดทำขึ้นรวมทั้งโครงการที่ชุมชนขอรับการสนับสนุนงบประมาณ 3) ส่งเสริมสนับสนุนการประกอบอาชีพ เพื่อเพิ่มรายได้ให้แก่ประชาชนทุกสาขาอาชีพ โดยเฉพาะผู้มีรายได้น้อย เช่น การจัดตั้งกลุ่มอาชีพการฝึกอบรมเพิ่มทักษะในการประกอบอาชีพ สนับสนุนอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ ในการประกอบอาชีพ ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย 1) การศึกษาวิจัยในครั้งนี้เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบสอบถามความคิดเห็น และการสัมภาษณ์ หากมีวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบอื่นเข้ามาด้วย เช่น การสนทนา จะช่วยให้ได้รับข้อมูลที่ครอบคลุมและชัดเจนมากยิ่งขึ้น 2) ควรมีการศึกษาถึงสาเหตุผลกระทบ และแนวทางแก้ไขการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนขององค์การบริหารส่วนตำบลศรีวิชัย อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี เพื่อเป็นแนวทางการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น 3) ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับองค์ประกอบด้านอื่น ๆ ที่สามารถจะส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนขององค์การบริหารส่วนตำบลศรีวิชัย อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี เพื่อให้งานวิจัยมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

กมล เข็มนาจิตร์. (2557). ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองส่วนท้องถิ่น ขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดเพชรบูรณ์. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยธนบุรี, 8(17), 80-89.

ฐานิต เฉลิมช่วง. (2559). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในระดับเทศบาล จังหวัดฉะเชิงเทรา. วารสารชุมชนวิจัยและพัฒนาสังคม, 10(1), 82-90.

ฐิติมา อุดมศรี. (2553). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองส่วนท้องถิ่น: กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบล ในคลองบางปลากด อำเภอพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ. วารสาร Veridian E-Journal, Silpakorn University (Humanities, Social Sciences and arts), 5(3), 220-238.

พระมหาสำราญ นนฺทพุทฺธิ (ทะสูนย์). (2559). การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาล ตำบลร่องคำ อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์. ใน วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

รัฐกูล เสนารา. (2559). การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนต่อมาตรการควบคุมโรคโควิด-19 ในอำเภอภูเวียง จังหวัดขอนแก่น. วารสารรอยแก่นสาร, 6(9), 1-13.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี. (2566). แผนพัฒนาราชการประจำปี 2566. เรียกใช้เมื่อ 10 ธันวาคม 2566 จาก https://www.soc.go.th/

สุจินต์ ธรรมชาติ. (2548). การวิจัยภาคปฏิบัติวิธีลัด. กรุงเทพมหานคร: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. (2566). นโยบาย. เรียกใช้เมื่อ 10 ธันวาคม 2566 จาก https://www.dla.go.th/

องค์การบริหารส่วนตำบลศรีวิชัย. (2566). ข้อมูลพื้นฐาน. เรียกใช้เมื่อ 10 ธันวาคม 2566 จาก https://www.sriwichai.go.th/

Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. Educational and Psychological Measurement, 30(3), 607-610.